

Aabenraa Kommune
Vej og Park
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa

KLAGE OVER KOMMUNENS AFGØRELSE AF 23. JANUAR 2013 KOMMUNENS SAGSNR. 12/42501

Bodil og Co I/S v/Bodil og Ole Andersen har i mail af 20. februar 2013 klaget til Vejdirektoratet over Aabenraa Kommunes afgørelse af 23. januar 2013¹ om renholdelsesordningen "Aabenraa Midtby 2013".

Vejdirektoratets afgørelse

Aabenraa Kommunes afgørelse om for grundejernes regning at overtage udførelsen af de forpligtelser til renholdelse og vintervedligeholdelse i det omhandlede område, som er pålagt grundejere af ejendomme, der grænser til en kommunevej eller offentlig sti, er lovlig, jf. vintervedligeholdelseslovens² § 10.

Men udgiftsfordelingen er derimod ikke lovlig. Der ses ikke at være hjemmel til at undtage grundejere, der ikke driver erhverv fra ejendommen, for at skulle betale for den kommunale udførelse af de pligter, der påhviler deres ejendomme.

Vi skal derfor bede Aabenraa Kommune om at genoptage sagen for så vidt angår udgiftsfordelingen.

Klagen

Bodil og Ole Hansen har navnlig gjort gældende:

- At det ikke er i orden, at der skal betales det samme for ½ meter bredt fortov som for et 7 meter bredt fortov,
- At det ikke er i orden, at de skal betale for svineriet fra de værtshuse i området, som kommunen har givet tilladelse til at holde åben den halve nat.

¹ Meddelt i brev af 28. januar 2013

² Lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1103 af 16. september 2010

- At der ikke er grund til at udvide den eksisterende renholdelsesordning.
- At det er i strid med lighedsprincippet, at kommunen fritager ejere af ejendomme, der bebor ejendommen, mens betalingen er pålagt erhvervsdrivende med adresse i området.

Kommunens afgørelse af 23. januar 2013

Aabenraa Kommune har den 23. januar 2013 besluttet at fastholde den renholdelsesordning, som blev vedtaget på byrådsmødet den 10. oktober 2012. Kommunen henviser til vintervedligeholdelseslovens § 10 som hjemmel for afgørelsen.³

Med ordningen udvides det område af midtbyen, som er omfattet af den kommunale renholdelses- og vintervedligeholdelsesordning.

Ordningen, der træder i kraft 1. februar 2013, betyder, at der opkræves samme takst pr. facademeter (bredden af fortovet er således uden betydning).

Det fremgår af byrådets afgørelse af 10. oktober 2012, at kommunen pr. 1. januar 2013 overtager alle grundejernes forpligtelser vedrørende renholdelse og vintervedligeholdelse på en række nærmere angivne veje i midtbyen. Hermed opnår kommunen en ensartet renholdelsesstand.

Alle CVR- og CPR-registrerede ejere betaler samme takst. Private grundejere friholdes.

Hvad kan Vejdirektoratet tage stilling til?

Vi kan tage stilling til kommunens afgørelse, for så vidt angår retlige spørgsmål (lovligheden), men ikke til kommunens skøn inden for lovens rammer. Dette fremgår af vintervedligeholdelseslovens § 19, stk. 1.

Vi kan endvidere tage stilling til, om kommunen har overholdt almindelige forvaltningsretlige principper og regler, herunder bestemmelser i forvaltningsloven⁴, men ikke til, om kommunen har iagttaget god forvaltningsskik.

Vintervedligeholdelseslovens regler om renholdelse af offentlige veje

Det påhviler kommunen at sørge for snerydning, glatførebekæmpelse og renholdelse på kommunevejene og de offentlige kommunale stier, medmindre disse forpligtelser er pålagt ejere af tilgrænsende ejendomme. Det fremgår af vintervedligeholdelseslovens § 2, stk. 1, § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1.

³ Hjemmelshenvisningen fremgår af kommunens brev af 17. december 2012.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 988 af 9. oktober 2012

Kommunalbestyrelsen kan efter forhandling med politiet bestemme, at ejere af ejendomme, der grænser til en kommunevej eller offentlig sti i by eller bymæssig bebyggelse, skal rydde fortov eller sti langs med deres ejendom for sne, træffe foranstaltninger imod glat føre og renholde fortov eller sti. Det fremgår af vintervedligeholdelseslovens § 5, stk. 1.

Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at de forpligtelser, den har pålagt grundejerne efter lovens § 5, stk. 1, skal udføres af kommunen for de forpligtede grundejeres regning, jf. vintervedligeholdelseslovens § 10.

Vintervedligeholdelsesloven indeholder ikke bindende regler om, hvordan udgifterne skal fordeles mellem de vedligeholdelsespligtige, jf. § 5, stk. 1.

Partshøring

Kommunen må ikke træffe afgørelse, før den har gjort parten bekendt med det faktiske oplysningsgrundlag i sagen og har givet parten lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis parten ikke kan antages at være bekendt med, at kommunen er i besiddelse af bestemte oplysninger om sagens faktiske omstændigheder. Det er endvidere en betingelse, at disse oplysninger skal være af væsentlig betydning for sagens afgørelse og til ugunst for den pågældende part. Dette fremgår af forvaltningslovens § 19, stk. 1.

Lighedsprincippet

Ifølge det forvaltningsretlige princip, lighedsprincippet, skal forvaltningen i almindelighed behandle væsentligt lige forhold ens i retlig henseende.

Dette lighedsprincip kendes også som det forvaltningsretlige princip om forbud mod usaglig forskelsbehandling.

Hvis kommunalbestyrelsen ikke behandler væsentligt lige forhold ens, skal der således foreligge en saglig begrundelse, der kan forklare denne forskel.

Aabenraa Kommune begrundet i sin udtalelse af 12. marts 2013 den forskellige behandling af erhvervsdrivende og almindelige beboere med, at betalingen er pålagt dem, der har gavn af løsningen, og hvis forretning lever på, at deres kunder føler sig velkomne i området. Samtidig har kommunen ikke ønsket at pålægge den enkelte erhvervsdrivende et uforholdsmæssigt stort beløb, hvorfor der er fastsat et maksimum på 20.000 pr. ejendom.

Vores vurdering

Vi kan konstatere, at Aabenraa Kommune for flere år siden har truffet beslutning om, at grundejerne skal vintervedligeholde og renholde fortov og stier i det omhandlede område af Aabenraa by.

Vi kan i dag ikke tage stilling til denne afgørelse, da klagefristen er 4 uger fra den dato, afgørelsen er kommet frem til grundejeren (den daværende grundejer). Det fremgår af vintervedligeholdelseslovens § 19, stk. 1 og 2.

Vi kan derimod tage stilling til kommunens afgørelse af 10. oktober 2012 som endeligt fastholdt den 23. januar 2013 om, at kommunen overtager forpligtelserne for grundejernes regning, jf. vintervedligeholdelseslovens § 10.

Partshøring

Som sagen er oplyst, har vi ikke grundlag for at mene, at Aabenraa Kommune har tilsidesat partshøringspligten i denne sag.

Kommunens afgørelse om at overtage udførelsen af de pålagte pligter

Vintervedligeholdelseslovens § 10 eller dens forarbejder indeholder ikke nærmere om, hvornår kommunen kan træffe en beslutning om at overtage den vintervedligeholdelse eller renholdelse, som den har pålagt grundejerne efter bestemmelserne i lovens §§ 5, 7-9, for disses regning.

Beslutningen beror således på kommunens skøn, i forbindelse med hvilket kommunen skal varetage saglige hensyn. Saglige hensyn kan være en ensartet og rettidig udførelse af de pålagte pligter, bl.a. med henblik på at sikre en opfyldelse af et politisk ønske om, at byen skal fremstå som 'en ren by'.

Som nævnt ovenfor kan vi ikke tage stilling til dette skøn.

Vi kan hermed konstatere, at kommunens afgørelse har hjemmel i vintervedligeholdelseslovens § 10 og er truffet på baggrund af afvejning af saglige hensyn.

Fritagelsen af grundejere, der ikke driver erhverv fra deres ejendom, for betaling

Vintervedligeholdelsesloven indeholder ikke bindende bestemmelser om, hvordan kommunens udgifter ved vintervedligeholdelse og renholdelse efter § 10 skal fordeles mellem de bidragspligtige grundejere. Kommunens fordeling skal således ske på sagligt grundlag.

Som nævnt ovenfor kan Vejdirektoratet som klagemyndighed ikke tage stilling til kommunalbestyrelsens skøn inden for lovens rammer. Men vi kan og skal tage stilling til, om skønnet (udgiftsfordelingen) er sket på et sagligt grundlag og er i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige regler, her navnlig lighedsprincippet.

Udgangspunktet i vintervedligeholdelsesloven er, at offentlige veje skal vintervedligeholdes og renholdes – ikke alene af hensyn til vejens naboer, men først og fremmest af hensyn til den almene færdsel på vejene. Det gælder også gående færdsel. Der henvises til vintervedligeholdelseslovens §§ 2-4.

Beslutningen efter vintervedligeholdelseslovens § 5, stk. 1, om at overdrage forpligtelsen til vintervedligeholdelse og renholdelse af fortovet til de tilgrænsende grundejere ændrer ikke på de bagvedliggende grunde til, at færdselsarealet skal vintervedligeholdes og renholdes.

Vi mener dermed, at det ligger uden for det lovlige skøn at vurdere, at alene erhvervsdrivende har en sådan interesse i at fortøve og stier i Aabenraa Midtby vintervedligeholdes og renholdes, at det alene er fra denne gruppe, at kommunen opkræver bidrag for udførelsen af de pligter, den har pålagt efter § 5.

Forskellene i interesse mellem forskellige typer naboer i vintervedligeholdelse og renholdelse kan afspejles i den relative vægt, hvormed de indgår i udgiftsfordelingen. Men den kan efter Vejdirektoratets opfattelse ikke få til resultat, at en bestemt nabotype ikke skal bidrage.

Endelig mener vi, at kommunens begrundelse for forskellen ikke kan holde ved nærmere undersøgelse. Forpligtelsen påhviler ejeren af ejendommen og kan ikke pålægges lejere. Vi kan derfor ikke udelukke, at ordningen allerede af denne grund indebærer en usaglig forskelsbehandling mellem de erhvervsdrivende, afhængig af om de ejer den tilgrænsende ejendom eller blot er lejere.

Efter en samlet vurdering finder vi, at udgiftsfordelingen er ulovlig, og vi skal bede kommunen om at genoptage denne del af afgørelsen af 23. januar 2013.

For god ordens skyld skal vi bemærke, at vi ikke kan tage stilling til, om det er i strid med kommunalfuldmagten, at kommunen undlader at opkræve bidrag hos visse nabogrupper, mens regningen gøres gældende over for andre. Dette spørgsmål må besvares af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Til orientering vedlægges kopi af vores brev af i dag til Bodil og Ole Andersen.

Med venlig hilsen

Ivan Skaaning Hansen

